Elektronicznie podpisany przez:
Małgorzata Kopowicz
dnia 20 maja 2025 r.

Uchwała Nr 060/p212/K/II/25

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku

z dnia 20 maja 2025 r.

Działając na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 7), art. 89 ust.1 pkt 3, art. 91 ust. 2 pkt 1 oraz art. 243 ust. 3b i ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku Prezydenta Miasta Gdyni o wydanie opinii o możliwości spłaty przez gminę pożyczki długoterminowej do wysokości 444.600.000,00 zł,

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w osobach:

1. Małgorzata Kopowicz - przewodnicząca
2. Angelika Nejmant - członek
3. Alicja Śrubkowska - członek

uznaje, że miasto Gdynia posiada możliwość spłaty pożyczki długoterminowej do wysokości 444.600.000,00 zł na wcześniejszą spłatę istniejącego długu jednostki samorządu terytorialnego.

UZASADNIENIE

W dniu 9 maja 2025 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku wpłynął wniosek Prezydenta Miasta Gdyni znak KB.3051.2.2025 z dnia 8 maja 2025 r., w którym zwrócono się z prośbą o wydanie opinii o możliwości spłaty przez miasto pożyczki długoterminowej do wysokości 444.600.000,00 zł z przeznaczeniem na wcześniejszą spłatę zaciągniętych kredytów. Natomiast w dniu 19 maja 2025 r. do tut. Izby wpłynęło pismo Prezydenta Miasta Gdyni znak KB.3051.3.2025 z dnia 19 maja 2025 r. uzupełniające powyższy wniosek.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku uznał, że Prezydent Miasta Gdyni podejmując działania związane z zaciągnięciem ww. pożyczki działa na podstawie uchwały nr XVII/408/25 Rady Miasta Gdyni z dnia 23 kwietnia 2025 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej na wcześniejszą spłatę zobowiązań miasta.

Na mocy powyższej uchwały postanowiono zaciągnąć w 2025 r. pożyczkę długoterminową w wysokości nie przekraczającej 444.600.000,00 zł z przeznaczeniem na wcześniejszą spłatę zobowiązań miasta Gdyni. Spłata pożyczki i odsetek nastąpi w latach 2025 - 2034, w tym: spłaty rat pożyczki od 2026 roku do 2034 roku, a spłaty odsetek od 2025 roku do 2034 roku. Spłata pożyczki i odsetek od pożyczki dokonywana będzie z dochodów własnych, w tym w szczególności z dochodów z podatków i opłat lokalnych lub przychodów budżetu miasta. Dodatkowo Skład Orzekający stwierdza, że jak wynika z ww. uchwały i uzasadnienia, celem zaciągnięcia ww. pożyczki długoterminowej jest restrukturyzacja wcześniej zaciągniętych kredytów przez miasto Gdynię na pokrycie występującego deficytu.

Na podstawie dokumentów będących w posiadaniu tut. Izby Skład Orzekający ustalił, że kwota wnioskowanej pożyczki została ujęta w przychodach i rozchodach budżetu w uchwale nr XVII/406/25 Rady Miasta Gdyni z dnia 23 kwietnia 2025 r. zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu miasta Gdyni na 2025 rok, a jej spłaty zostały uwzględnione w wieloletniej prognozie finansowej, jako rozchody budżetu w latach: 2026 - 2034, co wynika z uchwały nr XVII/407/25 Rady Miasta Gdyni z dnia 23 kwietnia 2025 r. zmieniającej uchwałę Rady Miasta w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej dla Miasta Gdyni na lata 2025 - 2039, zmienionej zarządzeniem nr 1230/25/IX/K Prezydenta Miasta Gdyni z dnia 30 kwietnia 2025 roku zmieniającym Wieloletnią Prognozę Finansową dla Miasta Gdyni na lata 2025 - 2039.

Po dokonaniu analizy sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji według stanu na koniec I kwartału 2025 r., Skład Orzekający stwierdził, że na mieście Gdynia na dzień 31 marca 2025 r. ciążyły zobowiązania w łącznej wysokości 940.933.886,17 zł.

W związku z powyższym, po zaciągnięciu przez miasto wnioskowanej pożyczki długoterminowej w wysokości 444.600.000,00 zł oraz innych planowanych zobowiązań, a także po dokonaniu spłat rat już zaciągniętych zobowiązań (w tym kwoty na wcześniejszą spłatę istniejącego długu w wysokości 444.600.000,00 zł), kwota długu na koniec 2025 r. będzie wynosiła 999.617.267,32 zł, co stanowi 40,31% planowanych na ten rok dochodów.

Skład Orzekający stwierdza, że planowane roczne wskaźniki spłaty zadłużenia w kolejnych latach będą wynosiły:

- w roku 2025 - 5,74%,
- w roku 2026 - 4,27%,
- w roku 2027 - 5,41%,
- w roku 2028 - 5,38%,
- w roku 2029 - 4,99%,
- w roku 2030 - 4,46%,
- w roku 2031 - 4,29%,
- w roku 2032 - 4,47%,
- w roku 2033 - 3,96%,
- w roku 2034 - 3,76%.

Biorąc pod uwagę ciążące na mieście Gdynia zobowiązania, po uzyskaniu w roku 2025 wnioskowanej pożyczki oraz biorąc pod uwagę pozostałe planowane do zaciągnięcia zobowiązania ujęte w wieloletniej prognozie finansowej, opierając się na podjętej przez Radę Miasta wieloletniej prognozie finansowej, Skład Orzekający stwierdził, że dopuszczalne limity spłaty zobowiązań, o których mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy (poz. 8.3.1 wpf), będą wynosiły:

- w roku 2025 - 12,23%,
- w roku 2026 - 9,50%,
- w roku 2027 - 9,27%,

- w roku 2028 - 9,43%,
- w roku 2029 - 7,72%,
- w roku 2030 - 6,10%,
- w roku 2031 - 5,54%,
- w roku 2032 - 4,74%,
- w roku 2033 - 5,70%,
- w roku 2034 - 5,47%.

Porównując wielkość przewidywanych zobowiązań miasta Gdyni w latach 2025 - 2034 z możliwością wynikającą z art. 243 ww. ustawy, Skład Orzekający uznał, że spełniony zostanie indywidualny wskaźnik spłaty zobowiązań, o którym mowa w przywołanym przepisie ustawy o finansach publicznych.

Dodatkowo Skład Orzekający zauważa, że zaciągnięcie w bieżącym roku budżetowym opiniowanej pożyczki długoterminowej w wysokości 444.600.000,00 zł ma na celu wcześniejszą spłatę istniejącego długu miasta Gdyni w tożsamej wysokości, tj. w kwocie 444.600.000,00 zł (tzw. restrukturyzacja zadłużenia) i odbędzie się na korzystniejszych dla miasta warunkach, a zatem do przedmiotowego zobowiązania nie będzie miał zastosowania art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie bowiem z treścią art. 243 ust. 3b pkt 1 ww. ustawy: *Ograniczenia określonego w ust. 1 nie stosuje się także do następującej wyłącznie w roku budżetowym, na który uchwalono budżet, wcześniejszej spłaty zobowiązań, która przypadałaby po roku budżetowym, na który uchwalono budżet: 1) środkami pochodzącymi z nowego zobowiązania, jeżeli obniża to łączny koszt obsługi długu w całym okresie spłaty (...).*

Ponadto Skład Orzekający wskazuje, że zgodnie z art. 243 ust. 5 ww. ustawy: *Ustalenie spełnienia warunku określonego w ust. 3b pkt 1 następuje na podstawie danych przedstawianych przez jednostkę samorządu terytorialnego, przy czym, określając łączny koszt obsługi długu związany z danym zobowiązaniem, należy uwzględnić koszty, które jednostka jest obowiązana zapłacić, w szczególności odsetki, opłaty i prowizje.*

Zgodnie z wyżej cytowanymi przepisami, kwota nowego zobowiązania zaciąganego z przeznaczeniem na wcześniejszą spłatę długu jednostki samorządu terytorialnego, może podlegać wyłączeniu z ustawowych ograniczeń zaciągania zobowiązań, pod warunkiem obniżenia łącznego kosztu obsługi długu. Oznacza to, że zaciągnięte wcześniej, na mniej korzystnych warunkach, zobowiązania z tytułów dłużnych, mogą zostać zamienione na zobowiązania korzystniejsze w zakresie ich kosztów obsługi. Porównanie zobowiązań i ustalenie niższych łącznych kosztów obsługi musi nastąpić przy uwzględnieniu wszystkich kosztów, które jednostka jest zobowiązana ponieść w całym okresie spłaty.

W świetle przytoczonych wyżej regulacji prawnych wynikających z ustawy o finansach publicznych Skład Orzekający stwierdza, że - jak wynika z dokumentów miasta Gdyni będących w posiadaniu tut. Izby oraz przedłożonego wniosku Prezydenta Miasta Gdyni w sprawie wydania opinii o możliwości spłaty przez miasto pożyczki długoterminowej do wysokości 444.600.000,000 zł na wcześniejszą spłatę istniejącego długu jednostki samorządu terytorialnego w wysokości 444.600.000,00 zł - jednostka samorządu terytorialnego przedstawiła dane określające

łączny koszt obsługi długu wynikający z planowanego zobowiązania na wcześniejszą spłatę istniejącego długu miasta Gdyni. Z szacunkowego wyliczenia kosztów obsługi tego długu wynika, że zaciągnięcie nowego zobowiązania w wysokości 444.600.000,00 zł obniży o kwotę 22.545.150,00 zł łączny koszt obsługi istniejącego długu jednostki. Szacunkowa kwota obsługi istniejącego długu w całym okresie spłaty stanowi bowiem kwotę w wysokości 154.866.691,00 zł, a szacunkowy koszt obsługi nowego zobowiązania (opiniowanej pożyczki długoterminowej) na wcześniejszą spłatę istniejącego długu miasta Gdyni z tytułu wcześniej zaciągniętych kredytów w całym okresie spłaty wynosi 132.321.541,00 zł. Różnica stanowi zatem kwotę 22.545.150,00 zł.

W konkluzji powyższego, zdaniem Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku, restrukturyzacja zadłużenia poprzez wcześniejszą spłatę istniejącego zadłużenia nowym zobowiązaniem o niższych kosztach obsługi jest uzasadniona z ekonomicznego punktu widzenia.

Zatem Skład Orzekający stwierdza, że na podstawie przedstawionych przez miasto Gdynia dokumentów warunek wynikający z art. 243 ust. 5 ww. ustawy o finansach publicznych został spełniony.

Mając na uwadze wszystkie powyższe okoliczności, w tym w szczególności fakt spełnienia indywidualnego wskaźnika spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy, na podstawie art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2500 z późn. zm.), w ocenie Składu Orzekającego, na dzień wydania niniejszej opinii, zaciągnięcie wnioskowanego zobowiązania długoterminowego nie zagraża realizacji zadań publicznych przez miasto Gdynia w roku budżetowym 2025 i w latach następnych, zaś analiza przedstawionych danych pozwala na wydanie opinii, że miasto spełnia wymogi formalno-prawne określające możliwość spłaty ww. zobowiązania w zaplanowanym okresie.

Jednocześnie Skład Orzekający zastrzega, iż niniejsza opinia została wydana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy prawa oraz bieżące dane - przedstawione przez jednostkę - obrazujące sytuację finansową miasta Gdyni, a wskaźniki zadłużenia (uwzględniające również spłatę przedmiotowego zobowiązania), określone w wieloletniej prognozie finansowej miasta stosownie do wymogów wynikających z art. 243 ustawy o finansach publicznych, ustalane są na podstawie prognoz finansowych i są wartościami szacowanymi przedstawionymi przez jednostkę samorządu terytorialnego.

W przypadku wystąpienia nowych, nieprzewidzianych okoliczności, w tym niezrealizowania dochodów budżetu na zakładanym poziomie lub konieczności zaciągnięcia nowych, nieplanowanych zobowiązań oraz zaciągnięcia opiniowanej długoterminowej pożyczki na mniej korzystnych warunkach niż wynikające z przedłożonego wniosku Prezydenta Miasta Gdyni, sytuacja finansowa miasta Gdyni może ulec zmianie.

Mając na uwadze powyższe Skład Orzekający zwraca uwagę na konieczność optymalnego zarządzania długiem miasta, gdyż zaciągane zobowiązania i ich spłata nie mogą zagrażać realizacji zadań publicznych miasta.

Mając powyższe na uwadze Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Od niniejszej uchwały służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Małgorzata Kopowicz

Przewodnicząca Składu Orzekającego